

r.pr. Dawid Przybylski

Kilka uwag na temat stanu prac nad wdrożeniem dyrektyw dot. treści i usług cyfrowych.

Od tym, jak wiele uwagi unijny prawodawca poświęca regulacji rynku cyfrowego, nie trzeba nikogo przekonywać. Strategia stworzenia jednolitego rynku cyfrowego (DSM) została ogłoszona przez Komisję Europejską w dniu 6 maja 2015 roku i znajduje się w oficjalnej agendzie Unii Europejskiej.

Od czasu ogłoszenia ww. strategii uchwalono m.in. dwie duże dyrektywy dot. rynku cyfrowego – Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/770 z dnia 20 maja 2019 r. w sprawie niektórych aspektów umów o dostarczanie treści cyfrowych i usług cyfrowych (dalej: **Dyrektywa Cyfrowa**) oraz Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/771 z dnia 20 maja 2019 r. w sprawie niektórych aspektów umów sprzedaży towarów, zmieniająca rozporządzenie (UE) 2017/2394 oraz dyrektywę 2009/22/WE i uchylająca dyrektywę 1999/44/WE (dalej: **Dyrektywa Towarowa**). Dyrektywy te zostały opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej w dniu 22 maja 2019 roku. Przepisy dyrektywy, w przeciwieństwie do rozporządzenia, wymagają jej wdrożenia przez krajowego ustawodawcę. Termin na przyjęcie i publikację przez państwa członkowskie UE przepisów wdrażających Dyrektywę Cyfrową i Dyrektywę Towarową **upłynął w dniu 1.07.2021 roku. Przepisy te powinny być stosowane przez państwa członkowskie UE od dnia 1.01.2022 roku.**

Projekt ustawy wdrażającej Dyrektywę Cyfrową i Dyrektywę Towarową został opublikowany na stronie Rządowego Centrum Legislacji (dalej: **RCL**) w dniu 29.12.2020 r. Z treści informacji widniejących na stronie RCL wynika, że projekt był przedmiotem uzgodnień międzyresortowych i konsultacji publicznych, został rozpatrzony przez Komitet do Spraw Europejskich i obecnie został przekazany do rozpatrzenia przez Stały Komitet Rady Ministrów. Jest to kolejny etap uzgadniania treści projektów rządowych. Tym samym prace nad projektem ustawy nie zostały dotychczas zakończone. Ostatni tekst projektu ustawy uwzględniający dotychczasowe zmiany, datowany na dzień 5.01.2022 r., został opublikowany na stronie RCL w dniu 11.01.2022 roku.

Z treści projektu ustawy wynika, że jako planowany termin wejścia w życie ustawy zakładano dzień **28.05.2022 roku**. Przyjęcie powyższego terminu wydaje się wynikać z prowadzonych równolegle prac nad innym projektem ustawy, mającym na celu wdrożenie do polskiego porządku prawnego przepisów Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2019/2161 z dnia 27 listopada 2019 r. zmieniającej dyrektywę Rady 93/13/EWG i dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 98/6/WE, 2005/29/WE oraz 2011/83/UE w odniesieniu do lepszego egzekwowania i unowocześnienia unijnych przepisów dotyczących ochrony konsumenta (dalej: **Dyrektywa Omnibus**). Dyrektywa ta została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej w dniu 18.12.2019 roku. Termin na przyjęcie i publikację przez państwa członkowskie UE przepisów wdrażających Dyrektywę Omnibus **upłynął w dniu 28.11.2021 roku. Przepisy te powinny być stosowane przez państwa członkowskie UE od dnia 28.05.2022 roku.** Prace nad projektem ustawy wdrażającej Dyrektywę Omnibus znajdują się na tym samym etapie co prace nad projektem ustawy wdrażającej Dyrektywę Cyfrową i Dyrektywę Towarową, tj. projekt został przekazany do rozpatrzenia Stałemu Komitetowi Rady Ministrów.

Zmiany wynikające z wdrożenia ww. dyrektyw nakładają na przedsiębiorców szereg dodatkowych obowiązków, co wiązać się będzie z koniecznością przeglądu wykorzystywanych przez nich wzorów umów, regulaminów oraz stosowanych rozwiązań technicznych (m.in. z uwagi na obowiązek dostarczania aktualizacji treści cyfrowych).

Co wynika z powyższego? Po pierwsze, w najbliższym czasie polski ustawodawca powinien wdrożyć **trzy dyrektywy unijne**, bezpośrednio wpływające na działalność przedsiębiorców z sektora rynku cyfrowego, a dyrektywy te planowo miałyby wejść w życie w tym samym czasie. Po drugie, mając na względzie dotychczasowy przebieg prac nad projektami ww. ustaw, planowany termin wejścia w życie ustaw wdrażających te dyrektywy - 28.05.2022 r. - wydaje się być mało realny. Po trzecie, z uwagi na fakt, że termin na wdrożenie ww. dyrektyw przez państwa członkowskie już upłynął, a prace nad projektami ustaw nadal nie zostały zakończone, nie wiadomo, jaki okres *vacatio legis* finalnie przyjmie polski ustawodawca.

Czy zmiany wynikające z wdrożenia ww. dyrektyw będą dotyczyć wyłącznie przedsiębiorców zawierających umowy z konsumentami i quasi-konsumentami?

Przepisy dyrektyw dotyczą zasadniczo umów zawieranych przez przedsiębiorców z konsumentami. Przy czym tak, jak wskazano wyżej, transpozycja dyrektywy wymaga jej wdrożenia przez ustawodawcę krajowego. Wybór formy i sposobu transpozycji przepisów dyrektywy do krajowego porządku prawnego należy do ustawodawcy krajowego. Tym samym, co do zasady ustawodawcy krajowi mogą rozszerzyć zakres stosowania dyrektywy (np. obejmując przedsiębiorców ochroną przewidzianą dla konsumentów. Jak wskazują M. Eibers i K. Sein, w państwach UE w których obowiązuje system prawa kontynentalnego, przyjęto co do zasady trzy różne metody wdrożenia Dyrektywy Cyfrowej i Dyrektywy Towarowej¹, polegające na transpozycji przepisów dotyczących treści cyfrowych:

- do części ogólnej kodeksu cywilnego,
- o części szczególnej kodeksu cywilnego,
- do innych aktów prawnych.

Z treści projektu ustawy wdrażającej Dyrektywę Cyfrową i Dyrektywę Towarową wynika, że polski ustawodawca zdecydował się na wdrożenie ww. dyrektyw poprzez ich włączenie do ustawy z dnia 30.05.2014 r. o prawach konsumenta (dalej UPK) oraz wprowadzenie kilku zmian w przepisach kodeksu cywilnego.

W projekcie ustawy wdrażającej Dyrektywę Cyfrową i Dyrektywę Towarową wprowadzono ustawową definicję pojęcia umowy o dostarczanie treści cyfrowej lub usługi cyfrowej jako umowy, *na podstawie której przedsiębiorca zobowiązuje się dostarczyć konsumentowi treść cyfrową lub usługę cyfrową, w tym również wykonaną według wskazówek konsumenta*. W doktrynie zwrócono trafnie uwagę, że sposób przyjętej techniki legislacyjnej budzi zastrzeżenia pod kątem tego, czy zdefiniowanie umowy o dostarczanie treści cyfrowej lub usługi cyfrowej w przepisie UPK – słowniku pojęć, należy rozumieć jako wprowadzenie do polskiego porządku prawnego nowego typu umowy nazwanej, czy też jako wyjaśnienie pojęć jakimi posłużono się w ustawie². Jeżeli przyjąć, że polski ustawodawca wprowadza nowy typ umowy nazwanej, to przepisy odnoszące się do tej umowy, dotyczyłyby wyłącznie umów zawieranych pomiędzy przedsiębiorcami a konsumentami oraz tzw. quasi-konsumentami. Prowadziłoby to do poddania różnym reżimom odpowiedzialności umów zawieranych w relacjach B2B (w zależności od treści stosunku prawnego umowy te mogłyby być kwalifikowane np. jako umowy o świadczenie usług, umowy sprzedaży czy umowy o dzieło), od umów zawieranych w relacjach B2C³.

¹ K. Sein, M. Ebers, [Editorial](#), JIPITEC – Journal of Intellectual Property, Information Technology and E-Commerce, 2021. Law, 2021.

² M. Czeladzka, *Dostarczanie treści cyfrowych i usług cyfrowych oraz sprzedaż towarów z elementami cyfrowymi – nowe zasady dla przedsiębiorców*, PARP, Warszawa 2021.

³ M. Namysłowska, A. Jabłonowska, F. Wiaderek, [Implementation Of The Digital Content Directive In Poland: A Fast Ride On A Tandem Bike Against The Traffic](#), JIPITEC – Journal of Intellectual Property, Information Technology and E-Commerce Law, 12 (2) 2021.

MASIOTA

ADWOKACI I RADCOWIE PRAWNI

Z treści obecnych projektów ustaw, wynika, że zmiany wynikające z wdrożenia ww. dyrektyw, będą dotyczyć zasadniczo przedsiębiorców zawierających umowy z konsumentami i quasi-konsumentami. Niemniej proces legislacyjny nie został zakończony (nie zakończono nawet prac nad projektami ustaw) i nie można przewidzieć w jakiej ostatecznie wersji, polski ustawodawca uchwali ustawy wdrażające ww. dyrektywy.

Przedsiębiorcy działający na rynku cyfrowym powinni monitorować przebieg procesu legislacyjnego, tak, aby nie dać się zaskoczyć nadchodzącym zmianom. Czas na ich wdrożenie po przyjęciu ustaw może okazać się bardzo krótki. Linki do stron zawierających informacje o przebiegu procesu legislacyjnego związanego z wdrożeniem ww. dyrektyw zamieszczono poniżej⁴.

⁴ Dyrektywa Cyfrowa i Dyrektywa Towarowa: [https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12341810/katalog/12752766 - 12752766](https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12341810/katalog/12752766-12752766)

Dyrektywa Omnibus: [https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12348651/katalog/12800332 - 12800332](https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12348651/katalog/12800332-12800332).

MASIOTA
advokaci i radcowie
prawni

Adres korespondencyjny:

Poznań
ul. Paderewskiego 6/2, 61-770 Poznań
tel. +48 61 852 36 23
kancelaria@masiota.com

Oddział:

Warszawa
ul. Trębacka 4, 00-074 Warszawa
tel. +48 22 630 94 49
office@masiota.com

www.masiota.com